

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 37.091.12:005.336.5-043.86]:378.6.046-021.68:37

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.13971777>

Зміст професійного розвитку викладачів в умовах відкритої післядипломної педагогічної освіти

Купрієвич Вікторія Олександрівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри професійної і вищої освіти
Центрального інституту післядипломної освіти, ДЗВО «Університет
менеджменту освіти» НАПН України, 04053, Україна, м. Київ, вул. Січових
стрільців, 52-А, <https://orcid.org/0000-0002-8196-8309>

Прийнято: 06.10.2024 | Опубліковано: 19.10.2024

***Анотація.** У статті досліджується зміст професійного розвитку викладачів у контексті відкритої післядипломної педагогічної освіти. Аналізуються ключові аспекти і вимоги до професійного розвитку в умовах сучасних освітніх змін, зокрема через впровадження новітніх інформаційних технологій та інноваційних методів навчання. Огляд існуючих моделей і програм післядипломної освіти дозволяє визначити їх сильні та слабкі сторони, а також виявити нові тенденції, що впливають на професійний розвиток педагогічних кадрів. **Мета** статті полягає в аналізі і визначенні ключових аспектів і змісту професійного розвитку викладачів в контексті сучасних умов відкритої післядипломної освіти. Таким чином, стаття спрямована на покращення якості та ефективності професійного розвитку викладачів через аналіз і*

вдосконалення існуючих практик і програм. **Методи дослідження** - теоретичний аналіз і синтез ідей, результатів, теоретичних положень, представлених у науково-педагогічній літературі; узагальнення та систематизація результатів існуючих досліджень з даної теми. Застосування цих методів дозволяє комплексно дослідити проблематику і надати обґрунтовані висновки та рекомендації для покращення професійного розвитку викладачів. **Результати дослідження:** аналіз наукових праць дозволив визначити сутність поняття «професійний розвиток»; виявлено основні потреби викладачів у професійному розвитку, включаючи навички з використання нових технологій; проаналізовано ефективність різних моделей післядипломної педагогічної освіти, виявлено, що комбіновані моделі («онлайн» та «офлайн» формати) демонструють кращі результати в порівнянні з традиційними підходами. Ці результати спрямовані на покращення якості професійного розвитку викладачів і забезпечення їх ефективної підготовки до сучасних освітніх викликів. У **висновках зазначено**, що професійний розвиток викладачів є критично важливим для забезпечення високої якості освіти в умовах швидких змін в освітньому середовищі. Відкрита післядипломна освіта забезпечує гнучкість і доступність навчання, що є суттєвим та важливим чинником для сучасних викладачів. Виявлено, що найбільш актуальними напрямками є підвищення компетенцій у використанні сучасних інформаційних технологій, розвиток навичок дистанційного навчання та інтеграція новітніх педагогічних підходів. Ці висновки підкреслюють важливість постійного вдосконалення системи післядипломної освіти для забезпечення високої якості педагогічної діяльності в умовах швидко змінюваного освітнього середовища.

Ключові слова: професійний розвиток, заклад післядипломної освіти, компетентність, зміст освіти, м'які навички, відкрита освіта, освітнє середовище.

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

The Content of Teachers' Professional Development in the Context of Open Postgraduate Pedagogical Education

Kupriievych Viktoriia Oleksandrivna

Candidate of Pedagogical Sciences (PhD), Docent, associate professor of the Department of Professional and Higher Education of the Central Institute of Postgraduate Education, State Institution of Higher Education «University of Educational Management» of National Academy of Educational Sciences of Ukraine, 04053, Ukraine, Kyiv, Cichovykh striltsiv Street, 52-A, <https://orcid.org/0000-0002-8196-8309>

***Abstract.** The article is devoted to the content of teachers' professional development in the context of open postgraduate pedagogical education. Key aspects and requirements for professional development in the face of modern educational changes are analyzed, mainly through implementing innovative teaching methods and new information technologies. Reviewing existing models and postgraduate education programs helps identify their strengths and weaknesses, as well as new trends influencing the professional development of teaching staff. **The aim of the article** is to analyze and determine the key aspects and content of teachers' professional development within the framework of modern conditions of open postgraduate education. Therefore, the article is aimed at improving the quality and effectiveness of teachers' professional development by analyzing and enhancing existing practices and programs. **The research methods** include theoretical analysis and synthesis of ideas, results, and theoretical propositions presented in scientific and pedagogical literature; summarizing and systematizing the results of existing studies on this topic. Applying these methods allows for a comprehensive study of the problem and provides well-founded conclusions and recommendations for improving teachers' professional*

*development. **The research results** confirm that the analysis of scientific works helped define the essence of “professional development.” The main needs of teachers in professional development, including skills in using new technologies, were identified. The effectiveness of various models of postgraduate pedagogical education was analyzed, revealing that combined models (both online and offline formats) show better results than traditional approaches. These results aim to improve the quality of teachers’ professional development and ensure their effective preparation for modern educational challenges. **The conclusions** state that teachers' professional development is critically important for ensuring high-quality education in a rapidly changing educational environment. Open postgraduate education provides flexibility and accessibility, which are crucial for modern teachers. The most relevant areas include improving competencies in using modern information technologies, developing distance learning skills, and integrating innovative pedagogical approaches. These conclusions emphasize the importance of continually improving the postgraduate education system to ensure high-quality teaching in a fast-changing educational environment.*

Keywords: *professional development, postgraduate education institution, competence, educational content, soft skills, open education, educational environment.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями (Вступ). У період формування глобального інформаційного суспільства та розвитку інформаційно-комунікаційних технологій освіта здобуває важливий пріоритетний статус. Вона стає ключовим чинником розвитку особистості, громадянського суспільства, а також прискорення соціального і економічного прогресу. В цих умовах зростає увага до концепції відкритої освіти, що вимагає суттєвих змін в організації, змісті та структурі національних освітніх систем, зокрема в сфері відкритої

післядипломної педагогічної освіти. Ми спостерігаємо значний прогрес у змішаному навчанні та дистанційній освіті, що призвело до активної розробки електронних платформ, програмного забезпечення та освітніх ресурсів. Це зробило освіту більш доступною та відкритою, а питання безперервного професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників стало особливо актуальним у цих умовах. Як не дивно, але саме в умовах глобальної кризи на фоні пандемії та воєнних дій сьогодні розвиток відкритої освіти в Україні створює нові можливості для покращення та вдосконалення професійного розвитку викладачів, стимулює до пошуку нових ідей та підходів до організації навчання.

Таким чином, питання професійного розвитку викладачів є актуальним як з наукової точки зору, так і з практичної. Саме безперервний професійний розвиток фахівців є критично важливим для забезпечення високої якості освіти в умовах швидких змін в освітньому середовищі. Відкрита післядипломна освіта забезпечує гнучкість і доступність навчання, що є суттєвим для сучасних викладачів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій (Огляд літератури). Останні дослідження показують, що професійний рівень педагогів та якість їхнього викладання є найважливішими факторами для успішності здобувачів освіти. Ця подвійна роль педагогів в «освітніх реформах – бути суб'єктом і об'єктом реформацій – робить професійний їх розвиток зоною виклику» [15]. Тому в сучасному освітньому просторі активно розробляються нові підходи й стратегії професійного становлення та розвитку особистості педагога.

У сучасній психолого-педагогічній науці існує чимала кількість наукових розвідок, присвячених дослідженню проблем професійного розвитку особистості. Фундаментальні теоретико-методологічні дослідження поняття «особистісно-професійний розвиток викладачів» як наукового феномена

здійснювали С. Гончаренко, І. Зязюн, Н. Ничкало, О. Ярошенко та ін. Практичні аспекти означеної проблеми висвітлені в наукових працях С. Мірошник, Т. Федірчик, Л. Мартинець, С. Сисоевої та ін. Дослідження проблеми педагогічного професіоналізму започатковані у працях Н. Гузій, Н. Коломієць, М. Скрипник. Проблеми теорії та практики навчання фахівців у системі підвищення кваліфікації, зокрема післядипломної педагогічної освіти, висвітлені у працях В. Маслова, В. Олійника, В. Пуцова, Г. Сущенко та інших.

Варто зазначити, що ґрунтовні дослідження щодо означеної проблематики реалізується в межах науково-дослідної теми Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» «Трансформація професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти» (реєстраційний номер УкрІНТЕІ 0120U104637, дата реєстрації 30.10.2020 р.). В межах цієї теми були зафіксовані такі наукові результати: проаналізовано зарубіжні теорії і концепції професійного розвитку педагогів в умовах відкритої освіти [13; 15; 16; 22]; визначено етапи розвитку soft-skills у науково-педагогічних працівників у процесі підвищення кваліфікації [9; 14; 17]; здійснено комплексне вивчення теоретичних засад професійного розвитку фахівців в умовах цифровізації освіти [2; 10; 21]; проаналізовано стан і виявлено тенденції розвитку відкритої післядипломної освіти [1; 4; 19; 20].

В цій статті ми продовжимо обговорення важливості безперервного розвитку професійних якостей керівників та педагогічних працівників [5; 6; 7; 8; 11]. Розглянемо основні фактори, які впливають на ефективність їхньої діяльності, а також способи підвищення кваліфікації через навчання, саморозвиток та обмін досвідом. Акцент буде зроблено на практичних рекомендаціях, які можуть бути застосовані в освітніх установах для забезпечення сталого розвитку професіоналів у сфері освіти.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Таким чином, окреслене нами питання має помітний рівень дослідженості, проте впевнено можемо стверджувати, що науковцями воно не вивчено в комплексі. Зміст професійного розвитку викладачів в умовах відкритої післядипломної педагогічної освіти є важливим аспектом сучасної освітньої системи. В умовах швидких змін у суспільстві та технологіях, необхідно визначити невирішені проблеми, які потребують уваги. Попри великий обсяг наукових праць, існує нагальна потреба в глибокому дослідженні індивідуалізації навчання, зосередження на мотивації викладачів до професійного розвитку. Ці питання вимагають глибокого дослідження для покращення системи професійного розвитку викладачів у контексті відкритої післядипломної освіти. Актуальною залишається потреба у створенні гнучких програм, які відповідають індивідуальним потребам викладачів, також створює труднощі відсутність чітких критеріїв для оцінювання результатів професійного розвитку викладачів.

Це дослідження має на меті внести певний вклад у теоретичні та практичні аспекти означеної проблематики, сприяючи вдосконаленню системи професійного розвитку викладачів у контексті відкритої післядипломної освіти та підвищенню якості освіти загалом.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в аналізі і визначенні ключових аспектів і змісту професійного розвитку викладачів в контексті сучасних умов відкритої післядипломної освіти. Таким чином, стаття спрямована на покращення якості та ефективності професійного розвитку викладачів через аналіз і вдосконалення існуючих практик і програм.

Основні завдання, виходячи з поставленої мети, полягають у наступному: проаналізувати наявний стан системи професійного розвитку фахівців в системі післядипломної освіти; визначити ключові аспекти професійного розвитку викладачів; проаналізувати інноваційні технології та

підходи, які можуть бути інтегровані у процес професійного розвитку фахівців; вивчити чинники, що впливають на мотивацію викладачів та розробити стратегії для їхнього заохочення до професійного розвитку. Ці завдання сприятимуть досягненню мети статті та підвищать ефективність професійного розвитку викладачів в умовах відкритої післядипломної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів (Результати дослідження). За роки незалежності в Україні не створено єдиної цілісної системи професійного розвитку педагогічних працівників. Це призводить до розрізненості підходів і нерівномірної якості підготовки викладачів. Відсутність єдиної системи професійного розвитку ускладнює адаптацію нових методів і практик, що негативно впливає на загальний рівень освіти. Необхідно визначити спільні стандарти та методики, які б узгоджували інтереси всіх учасників освітнього процесу. Впровадження інтегрованої моделі розвитку педагогів сприятиме підвищенню їхньої ефективності та готовності до викликів сучасного освітнього середовища.

Моделі професійного розвитку педагогічних працівників дозволяють: аналізувати зміст і характер професійної діяльності викладачів та визначити необхідні їм для цього знання, уміння, навички й особистісні якості; сформулювати професійні орієнтири для викладачів; визначити індикатори і критерії для контролю процесу професійного розвитку; конкретизувати вимоги до рівня професійної компетентності педагогічних працівників [14].

Актуальним на сьогодні стало дистанційне навчання, яке дійсно може стати ключовим каталізатором реформування підготовки педагогічних кадрів у галузі післядипломної освіти. Завдяки сучасним інформаційним технологіям, цей формат навчання забезпечує гнучкість і доступність освіти, дозволяючи спеціалістам здобувати нові знання та навички в зручний для них час.

Впровадження дистанційних технологій може значно розширити можливості фахового зростання, створюючи платформи для обміну досвідом, інтерактивного навчання та доступу до актуальних матеріалів. Це, у свою чергу, сприяє неперервності та відкритості освіти, адже фахівці можуть безперервно вдосконалювати свої знання відповідно до вимог сучасного ринку праці. Крім того, дистанційне навчання забезпечує інтеграцію інноваційних методик, які адаптуються до індивідуальних потреб слухачів, що підвищує ефективність освітнього процесу. Таким чином, ця технологія може стати основою для якісних змін у системі відкритої післядипломної педагогічної освіти.

Серед основних характеристик відкритої освіти науковці [3, С. 52] виокремлюють: доступність, гнучкість, паралельність, модульність, економічність, інтернаціональність і координованість, що надає можливість кожній людині отримувати освіту незалежно від місця проживання, віку, національності, фізичного стану; державну підтримку щодо здобуття освіти у вигляді різних пільг, стипендій; застосування новітніх технологій навчання. Використання елементів відкритої освіти забезпечує не тільки доступ до цифрового контенту, а й сприяє вдосконаленню системи управління освітою та контролю її якості.

У Законі України «Про освіту» (ст. 18) [12] наведено визначення, що безперервний професійний розвиток – це «безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття вищої та/або післядипломної освіти, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності». У статті 59 того ж Закону [12] зазначено, що професійний розвиток педагогічних працівників передбачає «постійну самоосвіту, участь у програмах підвищення кваліфікації та будь-які інші види і форми професійного зростання». Як зазначає М. Кириченко, «професійний

розвиток або акмепрофесіогенез ... науково-педагогічних працівників у сучасному відкритому суспільстві ... розглядаємо як цілеспрямований, пролонгований і поетапний процес фахового становлення, саморозвитку компетентного фахівця, професіонала, особистості, який характеризується неперервністю, системністю, динамізмом, циклічністю і синергізмом та передбачає інноваційний науково-методичний супровід з урахуванням освітніх потреб, мотивації і потреб педагогів тощо» [1].

За твердженням В. Сидоренко, професійний розвиток – «становить складний багаторівневий, пролонгований, поетапний і амбівалентний (оскільки можна спостерігати його нерівномірність і гетерохронність на всіх стадіях, порушення лінійності, послідовності й впорядкованості, етапи біфуркації) процес, що включає усебічно-гармонійне становлення кваліфікованого фахівця, професіонала, особистості з акмеологічною позицією, що включає послідовні періоди (етапи, фази) його самотворення, самореалізації і самовдосконалення, зміни та перетворення психологічної структури професійно-педагогічної діяльності, мотиваційної сфери, ціннісно-світоглядних орієнтирів, набуття професійно значущих компетенцій, засвоєння та реалізацію інноваційних професійних ролей і функцій» [18].

Отже, професійний розвиток викладачів є складним і багатогранним процесом, який включає в себе не лише набуття нових знань і навичок, а й трансформацію особистісних цінностей і мотивації. Це процес, що триває протягом усієї кар'єри, який вимагає активного залучення викладачів до саморозвитку і навчання. Професійний розвиток і самовдосконалення може якісно забезпечити післядипломна освіта, яка є невід'ємним складником освіти дорослих. Вона забезпечує безперервний професійний розвиток фахівців різних галузей відповідно до вимог державної освітньої політики, запитів роботодавців і стейкхолдерів, а також потреб споживачів освітніх послуг.

Освітній процес у закладах підвищення кваліфікації має свої особливості зумовлені специфікою навчання дорослих людей з вищою освітою та набутим досвідом педагогічної діяльності. Це актуалізує розроблення нових технологій і методик організації освітнього процесу, які б відповідали сучасним вимогам до його ефективності на основі чіткої стратегії навчання слухачів і об'єктивного оцінювання можливостей закладу [11].

Наше інформаційне суспільство формує нову філософію освіти на засадах упровадження ідей відкритої освіти. Саме це дозволяє гідно зустріти виклики інформаційного суспільства й відреагувати на трансформацію освітнього запиту щодо підготовки фахівців освітньої галузі високої якості, вмотивованих на ефективну діяльність в умовах динамічних змін за різних, навіть несприятливих умов. Ці ідеї спонукають до суттєвого переформатування післядипломної педагогічної освіти, переходу до освітніх систем відкритого типу, що функціонують на засадах застосування мережевих технологій, децентралізації та демократизації освіти, відкритого формування структури і обсягів освітньої та професійної підготовки фахівців.

Відкрита освіта в післядипломному просторі не дорівнює відкритому доступу до освітніх і навчальних матеріалів, не обмежується лише наданням усім охочим вільного доступу. Передусім ідеться про розвиток освіти через відкриті технології освіти дорослих, відкритий контент і відкриті знання, прозорість системи, взаємоузгодженість усіх її компонентів, а також спільне створення, експериментування, роздуми, обмін і застосування накопичених ідей і знань, досвіду суб'єктів. Нові концептуальні засади підвищення кваліфікації педагогічних працівників базуються на цілому комплексі компетентностей: соціально-психологічних, нормативних, управлінських, інноваційно-дослідницьких, інтелектуальних, науково-методичних, інформаційно-комунікаційних, професійних. Це знаходить своє відображення в оновлених

робочих навчальних програмах Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, які мають модульну структурованість, орієнтовані на індивідуальну і самостійну роботу слухачів курсів підвищення кваліфікації з урахуванням їх особистісних потреб.

Ціннісними пріоритетами процесу підвищення кваліфікації стають: орієнтація навчання на психологічну перебудову особистості фахівця, його психологічних установок; розвиток професійно значущих якостей особистості спеціаліста; формування у нього стійкої мотивації до професійного самовдосконалення та саморозвитку.

Зарезультатами узагальнення назвемо низку ключових орієнтирів професійного розвитку викладачів в умовах відкритої освіти (рис. 1):

Рис. 1. Ключові орієнтири професійного розвитку викладачів в умовах відкритої освіти

Джерело: узагальнено автором на основі аналізу джерел [4; 11; 13; 14].

В інститутах післядипломної освіти реалізація орієнтирів здійснюється через впровадження дистанційних технологій, змішаного навчання, створення інформаційно-освітніх та хмароорієнтованих середовищ, а також застосування цифрових технологій. Це дозволяє підвищити доступність та ефективність навчання, адаптуючи його до сучасних вимог. Кожен університет може і має будувати свою модель професійного розвитку педагогічних та науково-педагогічних працівників згідно із загальними положеннями законодавства.

Відповідно до нормативно-правових актів України при побудові моделі професійного розвитку слід враховувати принципи (рис. 2):

Рис. 2. Принципи побудови моделі професійного розвитку викладачів

Джерело: розроблено автором на основі аналізу джерела [11].

Сучасне суспільство потребує не просто спеціалістів із певної галузі знань, але й фахівців із міжнародної та міжкультурної комунікації, що виходить за рамки знань мови. Сучасна відкрита післядипломна педагогічна освіта в Україні має сприяти розвитку фахівців, які б мали змогу поглиблювати професійні компетентності, розширювати можливості міжкультурної солідарності і співробітництва, здатність здійснювати ефективну комунікацію з представниками різних культур, вирішувати конфліктні ситуації та адаптуватися в іншомовному середовищі.

Висновки. Таким чином, розбудова відкритої освіти в Україні уможлиблює реалізацію низки ключових орієнтирів для впровадження нововведень в систему післядипломної освіти і освіти дорослих; розкриває нові можливості для вдосконалення професійних компетентностей викладачів, які мають розглядатися на основі тенденцій розвитку європейських та вітчизняних освітніх систем в майбутньому.

Узагальнюючи викладене, можна стверджувати, що відкрита післядипломна педагогічна освіта є доступною для всіх, а її висока якість досягається через налагодження мережевої взаємодії між учасниками освітнього процесу та впровадження дистанційного навчання. Ці форми навчальної взаємодії оптимально відповідають новій парадигмі освіти інформаційного суспільства, створюючи умови для безперервного професійного розвитку фахівців на всіх етапах їхньої кар'єри. Отже, дистанційне навчання стає важливим інструментом для адаптації до швидко змінюваного світу та забезпечення актуальності знань і навичок.

Перспективи подальших досліджень можуть включати: аналіз психологічних, соціальних та організаційних чинників, що впливають на готовність викладачів використовувати інноваційні технології; вивчення методів і підходів, які можуть допомогти викладачам адаптуватися до нововведень, включаючи тренінги, підтримку колег і керівництва; дослідження впливу нових технологій на якість навчання і задоволеність викладачів; порівняння впливу різних культурних контекстів на мотивацію викладачів. Ці напрямки можуть допомогти краще зрозуміти потреби викладачів і створити більш ефективне освітнє середовище.

Список використаних джерел

1. Кириченко М. О. Інноваційні підходи до професійного розвитку педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівних кадрів освіти у відкритому суспільстві. *Професійний розвиток та управління людськими ресурсами в системі післядипломної педагогічної освіти в контексті трансформації освіти України*: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. Київ 28 жовтня 2016 р. / за заг.ред. В. В. Олійника. Київ : УМО НАПН України. 2016. С. 16–30.
2. Ковальчук В. І. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах інформаційного суспільства / Василь Іванович Ковальчук // Відкрита освіта: інноваційні технології та менеджмент : кол. монографія / за наук. ред. М. О. Кириченка, Л. М. Сергєєвої / Василь Іванович Ковальчук. Київ: Інтерсервіс, 2018. С. 133-157.
3. Коржилова О.Ю. Відкрита освіта як глобальна освітня система: стан та розвиток. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2014. № 3 (37). С. 48–54.
4. Купрієвич В. О. Зміст та функції післядипломної освіти як складової професійного розвитку педагогічних працівників в умовах відкритої освіти.

Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації: збірник наукових праць з матеріалами VII Міжнародної наукової конференції, м. Вінниця, 28 червня, 2024 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп». 2024. 212 с. С. 193-196. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741636/>

5. Купрієвич В. О. Модель професійного самовдосконалення керівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти в процесі підвищення кваліфікації. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка*. Київ. 2018. Вип. 15. С. 41-47. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/716556/>
6. Купрієвич В. О. Підвищення кваліфікації керівників закладів професійної освіти як педагогічна проблема. *Післядипломна освіта в Україні*. Київ. 2016. № 1. С. 26-28. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726203/>
7. Купрієвич В. О. Професійне самовдосконалення керівників професійно-технічних навчальних закладів: спецкурс для слухачів курсів підвищення кваліфікації керівних та пед. кадрів проф. освіти. Київ. ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», 2017. 39 с.
8. Купрієвич В. О. Розвиток професіоналізму педагогічних та науково-педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти. *Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (2 квітня 2021 р.) / Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Глухів, 2021. С. 105-105. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725161/>*
9. Купрієвич В. О. Самоменеджмент в діяльності керівника сучасного закладу професійної освіти. *Післядипломна освіта в Україні*. 2017. № 1. С. 94 -97. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/724184/>

10. Купрієвич В. О. Трансформація професійного розвитку педагогів в умовах цифрового суспільства. *Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень*: збірник наукових праць з матеріалами VII Міжнародної наукової конференції, м. Чернівці, 9 серпня, 2024 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп» 2024. 176 с. С. 147-149. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742115/>
11. Купрієвич В.О., Паздрій В.Я., Антонюк Л.А. Особливості організації та форми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Український педагогічний журнал. Інститут педагогіки НАПН України. № 4. 2021. С. 198-206. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-4-198-205>
12. Про освіту: Закон України від 09.08.2019 № 1556-VII (ред. від 27.10.2022). – Електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
13. Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритої освіти: освітня практика: метод.реком. / авт.кол.: Л.М. Петренко, Л.Ю. Султанова, П.С. Олешко, В.О. Купрієвич та ін. / за наук. ред. Л.М. Петренко. Луцьк: Волиньполіграф, 2021. 92 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725123/>
14. Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритої освіти. [Сергеєва Л.М., Муранова Н.П., Микитюк С.М. та ін.]: методичний посібник. Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2023. 218 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738176/>
15. Пуховська Л. Теоретичні засади професійного розвитку педагогів: рух до концептуальної карти. *Порівняльна професійна педагогіка*. 2011. № 1. URL: <http://khnu.km.ua/root/res/2-7001-31.pdf>
16. Сергеєва Л. М., Муранова Н. П., Купрієвич В. О. Позитивні практики розвитку цифрової компетентності науково-педагогічних працівників

- закладів вищої освіти: досвід Китайської Народної Республіки. Професійна педагогіка. Київ. 2022. Том 2. № 25. С. 147-156. DOI: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.147-156>
17. Сергеева Л. М., Муранова Н. П., Купрієвич В. О. Розвиток м'яких навичок майбутніх фахівців у проєктній діяльності: міжнародний досвід. Професійна педагогіка. Київ. 2023. Том 1. № 26. С. 103-109. DOI: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.26.103-109>
18. Сидоренко В. В. Педагогічне дорадництво як інноваційний напрям акмепрофесіогенезу фахівців у системі ППО. *Професійний розвиток та управління людськими ресурсами в системі післядипломної педагогічної освіти в контексті трансформації освіти України*: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. Київ. 28 жовтня 2016 р. / за заг.ред. В.В. Олійника. Київ : УМО НАПН України. 2016. С. 145–148.
19. Сорочан Т. М. Технології освіти дорослих у вимірі трансформації професіоналізму фахівців. *Відкрита освіта: інноваційні технології та менеджмент*: кол. монографія / за наук. ред. М. О. Кириченка, Л. М. Сергеевої. – Київ: вид-во Ін-ту обдарованої дитини НАПН України. 2018. 440 с. С. 82 – 101.
20. Сорочан Т. М. Про дослідження проблеми трансформації професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти: За матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії Національної академії педагогічних наук України, 21 грудня 2023 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2023. 5(2), 1-6. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5235>
21. Romanova, G., Petrenko, L., Romanov, L., Kupriyevych, V., & Antoniuk, L. Digital technologies as a driver of professional development of teachers of vocational education establishments. (2022) *Education and Upbringing of Youth*

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

in New Realities: Perspectives and Challenges, Youth Voice. Journal Vol. IV pp. 67-80. ISBN(ONLINE): 978-1-911634-60-7 (Scopus) URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730404/>

22. Mykhailov V., Kupriyevych V., Romanov L., Demkiv A., Petrenko L., Shevchenko V., Bakhtiyarova Kh., Khyzhnyak V. Aviation search and rescue personnel training by the means of the information educational environment of the establishment of postgraduate education. AD ALTA: Journal of International Scope (August, 2021). Special issue no.: 11/02/XXI. (Vol. 11, Issue 2, Special Issue XXIP). 181-185. URL: [11/02-XXI. - Magnanimitas \(magnanimitas.cz\)](https://lib.iitta.gov.ua/727385/)
11/02-XXI. - Magnanimitas. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research - Magnanimitas (Web of Science, Q 3) URL: <https://lib.iitta.gov.ua/727385/>